

Utvärdering ny resursfördelningsmodell 2021

Gymnasieskola

**Gymnasie- och
vuxenutbildningsförvaltningen**
Avdelningen för ekonomi och fysisk
miljö

Upprättad: 2021-11-09
Version: 1
Ansvarig: Emma Sandberg

Innehållsförteckning

Sammanfattning	3
Förändrad modell för resursfördelning till gymnasieskola och gymnasiesärskola i nämndsbudget 2021	4
Ekonomisk analys av resursfördelning till gymnasieskola nämndsbudget 2021	7
Fördelning av kommunbidrag	7
Jämförelse av programpriser mot riksprislista och storstadsregionerna	8
Jämförelse i Kolada utfall storstäder	10
Kostnader för lokaler	10
Jämförelse Malmö och andra kommuner i Skåne.....	13
Internprissättning	13
Indikatorer utifrån mål om större likvärdighet.....	14
Kvalitetsrapporten kopplat till resursfördelning	15
Förslag till förändring inför nämndsbudget 2022.....	18
Programpris nationella program	18

Sammanfattning

Inför nämndsbudget 2021 beslutade nämnden att anta en ny resursfördelningsmodell för gymnasie- och gymnasiesärskola – med syfte att öka likvärdigheten. Till grund för detta låg en utredning som föreslog att gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden förtydligar styrningen och utvecklar uppföljningen med indikatorer utifrån mål om större likvärdighet.

Denna utvärdering analyserar resultatet av den nya resursfördelningsmodellen 2021 samt vilka åtgärder som behöver göras inför nämndsbudget 2022 för att ta ännu ett steg mot ökad likvärdighet för resursfördelning i gymnasieskolan.

Malmö stad ligger högt i prissättningen kring majoriteten av programmen inom gymnasiet när man jämför med riksprislistan, andra skånska kommuner samt storstadsregionerna.

Malmö avviker främst gällande lokalkostnad per elev men även inom andra poster. En kapacitetsutredning har initierats under hösten 2021 och kommer fortlöpa till våren 2022 för att identifiera eventuella möjligheter att använda sig av befintliga lokaler mer resurseffektivt.

För att möjliggöra större likvärdighet och korrigera förhållandet till riksprislistan inför 2022 har följande förslag tagits fram att inarbeta i nämndsbudget 2022:

- Samtliga program höjs med indexhöjning av kommunbidraget, 2,4%.

Undantag från denna princip är följande:

- Fordons- och transportprogrammet med inriktning transport höjs med ytterligare 11%.
- El- och energiprogrammet höjs med ytterligare 5,5%.
- Samhällsvetenskapliga programmet höjs med 1%.
- Estetiska programmet exklusive inriktning musik höjs med 1%.
- Individuellt alternativ behörighetsgivande (IMA) höjs med ytterligare 25,6%.

Förändrad modell för resursfördelning till gymnasieskola och gymnasiesärskola i nämndsbudget 2021

Bakgrund

2021-12-16 beslutade gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden om en ny resursfördelningsmodell till gymnasieskola och gymnasiesärskola (GYVF-2020-4279). Med utgångspunkt i en genomlysning av befintlig resursfördelningsmodell för gymnasieskolorna beslutades förändringar i flera delar av modellen. Ett syfte var att i högre grad fördela resurserna utifrån elevers behov så att de skolor och program som behöver ägna mycket kraft åt det kompensatoriska uppdraget också ges bättre ekonomiska möjligheter till det. Ett annat syfte var att öka transparensen i resursfördelningen. Beslutet var enligt följande:

1. Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden beslutar att lägga utredningen *Förändrad modell för resursfördelning till gymnasieskola och gymnasiesärskola - ett förslag med syfte att öka likvärdigheten* till handlingarna
2. Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden beslutar att inarbeta utredningens förslag i *Nämndsbudget 2021*

Nationella program

Utifrån jämförelser med kommuner inom samverkansregionen, andra storstäder och riksprislistan konstaterade utredningen att programpriserna i Malmö är relativt låga för yrkesprogram och motsvarande relativt höga för högskoleförberedande program. Utifrån elevernas måluppfyllelse, som är högre på högskoleförberedande program, går det inte att finna anledning till fortsatt ekonomisk prioritering av högskoleförberedande program över yrkesprogram i Malmö. Därtill var det önskvärt att programpriserna i Malmö uppfattas som rimliga i relation till övriga kommuner i samverkansregionen.

Justerade programpriser i nämndsbudget 2021

Utifrån slutsatserna ovan föreslogs att de interna programpriserna justeras enligt nedan:

- Fordons- och transportprogrammet: + 10%
- Fordons- och transportprogrammet inriktning transport: + 10%
- Vård- och omsorgsprogrammet: +10%

- Barn- och fritidsprogrammet: +1,5%
- Estetiska programmet: - 1%
- Estetiska programmet inriktning musik: - 5% (-5% 2022 och -5% 2023)
- Samhällsvetenskapsprogrammet: -0,5%
- IB och IB-CP: -0,5%

Kompensatorisk resursfördelning

Elevers meritvärde från årskurs nio är ett mått som kan användas på strukturell nivå för att identifiera grupper av elever som är i behov av stöd och kompensatoriska åtgärder. Meritvärdet visar kunskapsnivå i betygsatta ämnen och samvarierar starkt med de fyra socioekonomiska variabler som statistiskt hänger samman med risken att inte nå gymnasieexamen (SOU 2019:40, SOU 2020:28, OECD 2015, PISA 2018). I den föregående modellen gavs extra resurser till skolor som tar emot elever med meritvärde under 200 på högskoleförberedande program och under 160 på yrkesprogram.

Resursmodellen baserades tidigare enbart på antalet ungdomar folkbokförda i Malmö. Detta var problematiskt eftersom både huvudman och rektor ansvarar för likvärdighet och det kompensatoriska uppdraget för samtliga elever där av krävdes en analys av elevers behov utifrån fler indikatorer.

De olika ekonomiska stödresurserna förändrades och samlades i en strukturersättning som idag utgår för elever år 1 på nationella program och fördelas till Malmös kommunala skolor oberoende av om eleverna är folkbokförda i Malmö. Strukturersättningen är en summa som höjs i tre steg beroende på elevernas meritvärde. Förutsättningarna för att få strukturersättning är densamma på yrkesprogram och högskoleförberedande program; alltså utgår ersättning för elever på yrkesprogram med meritvärde under 200. Nivån på ersättningen/elev är fast. Förändringen hade som avsikt att:

- resurser som fördelas utifrån elevgruppers behov ökar
- yrkesprogrammen (där eleverna har lägre måluppfyllelse än på högskoleförberedande program) gynnas
- ersättningen beräknas på skolans samtliga elever i år 1
- resursfördelningsmodellen får färre delar vilket gör den mer transparent och lättare att kommunicera.

Introduktionsprogram

Med anledning av att introduktionsprogrammen är utformade för att möta strukturella behov på elevnivå var bedömningen att det inte var relevant med strukturersättning motsvarande den som föreslås inom ramen för de nationella programmen. Tre av fyra introduktionsprogram (programinriktat individuellt val, yrkesintroduktion och språkintröduktion) har ett fastställt programpris. Vad gäller introduktionsprogrammet individuellt alternativ har ett flertal varianter och priser utvecklats efterhand som skolor och huvudman identifierat elevgrupper med varierande stödbehov. Då har tillskapandet av en programvariant ibland blivit ett alternativ till tilläggsbeloppshantering för en grupp av elever. Individuellt alternativ var också det introduktionsprogram som omfattade flest elever enligt internbudget 2020. För att tillgängliggöra fler utbildningsvägar för elever med stora stödbehov beslutades att den förstärkning som idag enbart ges till individuellt alternativ definieras som separat resurs som skulle kunna användas även för andra utbildningar. Förstärkningen beslutades vara en summa som motsvarar en extra lärartjänst i en grupp om 8–10 elever och som kan läggas till ett program. För att stärka möjligheten att etablera sig på arbetsmarknaden för elever som ej når en gymnasieexamen beslutades en höjning av priset på yrkesintroduktion med 11 procent för att stärka kvaliteten på utbildningen och göra den mer attraktiv för gymnasieskolor att organisera. För att uppnå tydlighet och ökad transparens beslutades enhetlig benämning och prissättning på individuellt alternativ vilken innebär en nedjustering av det interna programpriset för IMA-BV med 8 procent och en höjning av IMA-B med 14 procent.

Fortsatt arbete för ökad likvärdighet

Utredningen föreslog att gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden förtydligar styrningen och utvecklar uppföljningen med indikatorer utifrån mål om större likvärdighet.

Enligt 2 kap. 8 § skollagen (2010:800) ansvarar huvudmannen för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen och de bestämmelser som finns för utbildningen i andra författningar. Kommuner ska fördela resurser till utbildning inom skolväsendet efter elevernas olika förutsättningar och behov, 2 kap. 8 b § skollagen.

Enligt 4 kap. 3 § skollagen ska varje huvudman inom skolväsendet på huvudmannanivå systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. Det systematiska kvalitetsarbetet ska enligt 4 kap. 5 § inriktas på att de mål som finns för utbildningen enligt skollag och i andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls. Om det vid uppföljning, genom klagomål eller på annat sätt framkommer att det finns brister i verksamheten ska huvudmannen

se till att nödvändiga åtgärder vidtas, 4 kap. 5 §. Syftet med det systematiska kvalitetsarbetet inom skolan är att säkerställa och ge underlag för utvecklingsåtgärder för att de nationella målen för utbildningen ska uppnås. Huvudmannen ansvarar för att det vidtas åtgärder för förändring och förbättring när brister synliggörs.

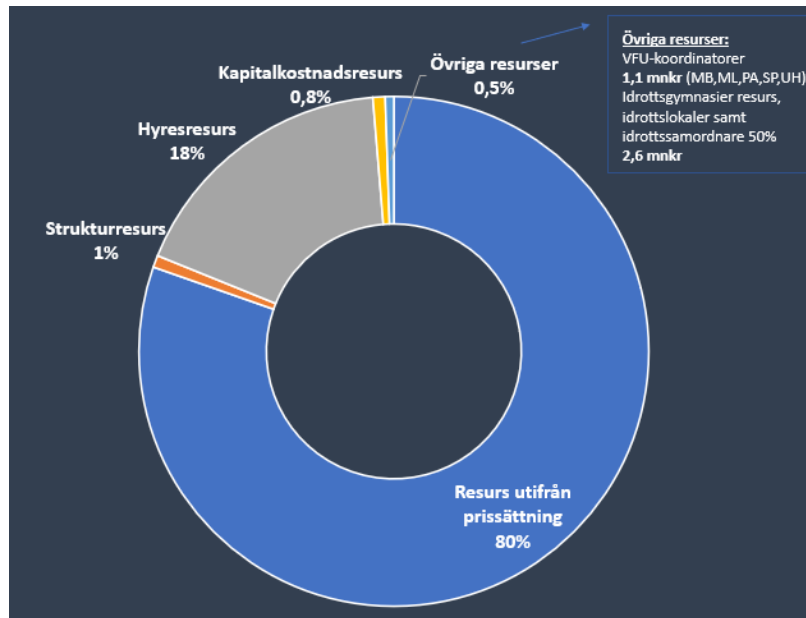
Ekonomisk analys av resursfördelning till gymnasieskola nämndsbudget 2021

Analysen begränsas till gymnasieskola.

Fördelning av kommunbidrag

2021 års resursfördelningsmodell innebar i nämndsbudget 2021 en fördelning av kommunbidraget riktat mot gymnasieskola med 1 245 656 tkr, cirka 67 % av det totala kommunbidraget. I den delen som delas ut till den kommunala verksamheten ser resursfördelningen ut enligt nedanstående diagram. Då strukturresurs inte delas ut till introduktionsprogram och endast till årskurs 1 uppgår denna summa till 1 %.

Diagram 1. Resursfördelning kommunbidrag gymnasieskola

Det program i kommunal regi som flest elever är budgeterade på, i nämndsbudget 2021, är samhällsvetenskapliga programmet med 23 %, naturvetenskapliga programmet med 17 % och ekonomiprogrammet, 9 %.

Jämförelse av programpriser mot riksprislista och storstadsregionerna

Riksprislistan innehåller de grundbelopp per elev, program och inriktning som kommunerna ska betala till enskilda huvudmän när en elev har antagits till en utbildning som hemkommunen inte erbjuder själv eller i samverkan med andra kommuner. Det är Skolverket som får meddela föreskrifter om bidragsbeloppens storlek. Till grund för bidragsbeloppens storlek ligger kommuners budgeterade bidragsbelopp och regioners budgeterade kostnader för program och, i förekommande fall, inriktning. Skolverkets föreskrifter om vissa belopp för elever på fristående gymnasieskolor och gymnasiesärskolor, internationella skolor samt ersättning för visst stöd på introduktionsprogram utgör också en grund. Alla belopp som redovisas i riksprislistan är inklusive moms. Skolverket beslutade senast om bidragens storlek den 28 januari 2021. För att kunna jämföra de interkommunala prislistorna med riksprislistan har korrigering gjorts för momsersättning motsvarande 6 %.

I jämförelse med riksprislista och storstadsregionerna ligger Malmös interkommunala prislista högt gällande prissättningen. Det program där Malmö ligger under riksprislistan är fordons- och transportprogrammet inriktning transport med 7,7 %. Malmö ligger med störst avvikelse mot riksprislistan gällande estetiska programmet exklusivt inriktning musik med 25,5 % över, ekonomiprogrammet med 24,3 % över, humanistiska programmet med 22,2 % över, restaurang- och livsmedelsprogrammet med 20,5 % över, estetiska programmet inriktning musik 20,3 % över och samhällsvetenskapliga programmet med 19% över.

Tabell 1. Grundbelopp Gymnasieprogram för 2021

Program	Riksprislista - korrigerat för momskompensation fristående 6%	Stockholms-regionen Interkommunal ersättning	Göteborgs-regionen Interkommunal ersättning	Malmö Inter- kommunal ersättning	% skillnad Malmö -riksprislista
Naturbruksprogrammet inriktning trädgård	250 094	265 100	-	-	-
Naturbruksprogrammet inriktning skog	242 264	256 800	-	-	-
Naturbruksprogrammet inriktning lantbruk	241 792	206 632	-	-	-
Naturbruksprogrammet inriktning djur	196 792	166 718	122 900	-	-
Fordons- och transportprogrammet inriktning transport	183 019	207 231	194 400	168 843	-7,7%
Bygg- och anläggningsprogrammet inriktning anläggningsfordon	181 415	207 231	192 300	-	-
Industri tekniska programmet	150 377	142 984	147 400	-	-
Fordons- och transportprogrammet exklusive inriktningen transport	139 717	136 702	143 500	152 493	9,1%
Estetiska programmet inriktningen musik	139 245		136 300	167 463	20,3%
Restaurang- och livsmedelsprogrammet	138 302	128 490	138 000	166 623	20,5%
VVS- och fastighetsprogrammet	126 509	112 141	125 900	149 934	18,5%
Bygg- och anläggningsprogrammet exklusive inriktningen anläggningsfordon	125 849	115 874	127 500	-	-
Hantverksprogrammet	119 623	108 349	116 467	-	-
El- och energiprogrammet	118 585	110 823	117 200	139 179	17,4%
Estetiska programmet exklusive inriktningen musik	109 906	107 789	112 500	137 934	25,5%
Hotell- och turismprogrammet	104 811	87 451	104 300	110 704	5,6%
Vård- och omsorgsprogrammet	103 208	87 519	104 000	113 687	10,2%
Barn- och fritidsprogrammet	97 642	83 334	114 100	107 764	10,4%
Handels- och administrationsprogrammet	97 075	87 182	99 800	104 103	7,2%
Teknikprogrammet	95 755	91 556	94 000	102 590	7,1%
Naturvetenskapsprogrammet	89 811	87 510	89 100	102 318	13,9%
Naturvetenskapsprogrammet musik				122 390	
Humanistiska programmet	86 509	79 395	96 400	105 740	22,2%
Samhällsvetenskapsprogrammet	83 868	78 924	85 300	99 837	19,0%
Ekonomiprogrammet	82 358	79 099	85 200	102 369	24,3%

Jämförelse i Kolada utfall storstäder

För att vidare analysera i vilka delar Malmö ligger högt finns jämförelser i Kolada för kommunal gymnasieskola årsbokslutet 2020. Kolada är en förkortning av kommun- och landsstingsdatabasen och är en öppen och kostnadsfri databas för kommuner och regioner. I jämförelsen nedan jämförs de uppgifter respektive kommun har lämnat i räkenskapsammandraget. Malmö ligger 10,5 % högre i totala kostnader i jämförelse med Stockholm och 5,4 % i jämförelse med Göteborg. Malmö utmärker sig med en hög lokalkostnad.

Tabell 2. Jämförelse kostnad räkenskapsammandrag Storstäderna 2020

Stockholm		Skillnad Malmö	% Skillnad Malmö
Titel	2020	- = Malmö kostar mer + Malmö kostar mindre	
Kostnad för kommunal gymnasieskola, kr/elev	120 387	-12 615	-9%
Kostnader för undervisning i kommunal gymnasieskola, kr/elev	65 783	3 877	6%
Kostnader för lokaler i kommunal gymnasieskola, kr/elev	26 206	-436	-2%
Kostnad för lärvverktyg i kommunal gymnasieskola, kr/elev	5 372	-2 520	-32%
Kostnad för måltider i kommunal gymnasieskola, kr/elev	5 514	-229	-4%
Kostnad elevhälsa i kommunal gymnasieskola, kr/elev	2 627	-1 799	-41%
Övriga kostnader i kommunal gymnasieskola, kr/elev	14 886	-11 508	-44%
Göteborg			
Titel	2020		
Kostnad för kommunal gymnasieskola, kr/elev	126 165	-6 837	-5%
Kostnader för undervisning i kommunal gymnasieskola, kr/elev	63 885	1 980	3%
Kostnader för lokaler i kommunal gymnasieskola, kr/elev	23 976	-2 666	-10%
Kostnad för lärvverktyg i kommunal gymnasieskola, kr/elev	11 366	3 474	44%
Kostnad för måltider i kommunal gymnasieskola, kr/elev	3 658	-2 085	-36%
Kostnad elevhälsa i kommunal gymnasieskola, kr/elev	3 697	-729	-16%
Övriga kostnader i kommunal gymnasieskola, kr/elev	19 582	-6 811	-26%
Malmö			
Titel	2020		
Kostnad för kommunal gymnasieskola, kr/elev	133 003		
Kostnader för undervisning i kommunal gymnasieskola, kr/elev	61 905		
Kostnader för lokaler i kommunal gymnasieskola, kr/elev	26 642		
Kostnad för lärvverktyg i kommunal gymnasieskola, kr/elev	7 893		
Kostnad för måltider i kommunal gymnasieskola, kr/elev	5 743		
Kostnad elevhälsa i kommunal gymnasieskola, kr/elev	4 426		
Övriga kostnader i kommunal gymnasieskola, kr/elev	26 393		

Se bilaga 1 för förklaring av vad som innefattas i de olika delposterna.

Kostnader för lokaler

För att analysera vad skillnaden för lokalkostnader utgörs av krävs jämförelse i hur lokaler hanteras i olika kommuner. Jämförelser mellan samhällsviktiga lokalkostnader finns inte att tillgå i offentliggjord statistik. Sedan 2009 ger Svensk Fastighetsmarknad, Svefa ut en publikation kring en öppen redovisning av den svenska fastighetsmarknaden. I publikationen presenterar fakta om marknadsdata, hyresnivåer, fastighetsindex, direktavkastning med mera.

Nedan presenteras deras index för de tre storstäderna.

Tabell 3. Fastighetsindex Svefa 2020

Stockholm

86	Svefa Fastighetsindex	2020	2019	2018	2017	2016
	Index	86	87	88	88	88
	Placering	1	1	1	1	1
Marknadsdata						
Kontor	Hyra, kr/kvm	Direktavkastning, %	Industri	Hyra, kr/kvm	Direktavkastning, %	
AA-läge	5 500-8 200	3,35-4,00	A-läge	1 000-1 500	5,50-6,50	
A-läge	3 600-6 800	3,50-4,75	B-läge	825-1 200	5,75-6,75	
B-läge	2 500-4 200	4,00-5,75	C-läge	750-1 050	6,00-7,00	
C-läge	1 250-3 000	4,50-7,00				
Butiker	Hyra, kr/kvm	Direktavkastning, %	Bostäder	Hyra, kr/kvm	Direktavkastning, %	
AA-läge	2 600-18 500	3,75-5,50	AA-läge	1 455-2 550	0,95-3,35	
A-läge	2 100-8 500	4,00-5,75	A-läge	1 275-2 450	0,95-3,35	
B-läge	1 500-4 900	5,00-6,55	B-läge	1 150-1 800	2,10-4,10	
C-läge	1 000-2 200	6,00-7,50	C-läge	1 125-1 900	3,10-4,60	

Göteborg

71	Svefa Fastighetsindex	2020	2019	2018	2017	2016
	Index	71	71	70	69	71
	Placering	2	2	2	2	2
Marknadsdata						
Kontor	Hyra, kr/kvm	Direktavkastning, %	Industri	Hyra, kr/kvm	Direktavkastning, %	
AA-läge	2 000-3 500	3,75-4,75	A-läge	475-1 100	6,00-7,25	
A-läge	1 800-3 000	4,00-5,00	B-läge	475-1 000	6,25-7,50	
B-läge	1 300-2 400	4,75-5,75	C-läge	425-700	7,00-8,50	
C-läge	1 000-1 800	5,50-7,25				
Butiker	Hyra, kr/kvm	Direktavkastning, %	Bostäder	Hyra, kr/kvm	Direktavkastning, %	
AA-läge	3 000-11 500	4,25-5,25	AA-läge	1 200-1 840	1,50-3,00	
A-läge	1 500-7 000	4,35-6,50	A-läge	1 100-1 800	1,75-3,25	
B-läge	1 000-4 000	5,50-7,00	B-läge	1 100-1 740	2,25-4,50	
C-läge	700-1 500	6,50-8,00	C-läge	1 030-1 515	3,50-5,00	

Malmö

55	Svefa Fastighetsindex	2020	2019	2018	2017	2016
	Index	55	58	59	61	63
	Placering	6	4	5	4	4
Marknadsdata						
Kontor	Hyra, kr/kvm	Direktavkastning, %	Industri	Hyra, kr/kvm	Direktavkastning, %	
AA-läge	2 500-3 000	4,25-4,75	A-läge	650-1 000	6,50-7,50	
A-läge	2 000-2 850	4,50-5,50	B-läge	500-800	7,00-8,50	
B-läge	1 500-2 300	5,50-6,50	C-läge	400-800	7,50-9,00	
C-läge	1 000-1 350	7,00-8,00				
Butiker	Hyra, kr/kvm	Direktavkastning, %	Bostäder	Hyra, kr/kvm	Direktavkastning, %	
AA-läge	3 750-6 000	4,50-5,25	AA-läge	1 475-1 775	2,25-2,75	
A-läge	3 000-4 000	4,75-5,50	A-läge	1 475-1 775	2,75-3,75	
B-läge	1 500-2 750	5,00-6,50	B-läge	1 250-1 625	3,50-4,75	
C-läge	700-1 300	7,00-8,00	C-läge	1 250-1 625	4,50-5,50	

Enligt Svefas sammanställning bör Malmö inte marknadsmissigt ha högre lokalkostnader än vare sig Göteborg eller Stockholm.

Det finns andra faktorer som kan påverka lokalkostnaden per elev i den kommunala gymnasieverksamheten:

- fördelningen av elevantal mellan yrkesprogram och högskoleförberedande program
- användningen av lokaler.
- utformning och underhåll av lokaler.
- andelen förhyrning av externa leverantörer respektive kommunala lokaler.
- andelen äldre och billigare lokaler respektive nybyggnationer/ombyggnationer/förhyrningar.
- Internhyresmodell.

En kapacitetsutredning har initierats under hösten 2021 för att identifiera arbetssätt och insatser som kan bidra till att sänka lokalkostnaden per elev i kommunal gymnasieskola.

Jämförelse Malmö och andra kommuner i Skåne

I jämförelse med andra kommuner i Skåne kan man se att de flesta av de andra ligger nära riksprislistan, förutom Malmö och Ystad som ligger högre.

Nedan tabell visar jämförelse mellan kommunerna och riksprislistan exklusive 6 % moms då momsen räknas in i riksprislistan men inte när man debiterar mellan kommuner. I ersättningen till fristående räknas 6% momsersättning in.

Tabell 4. Jämförelser IKE 2021, Gymnasiesamverkan Skåne-västra Blekinge

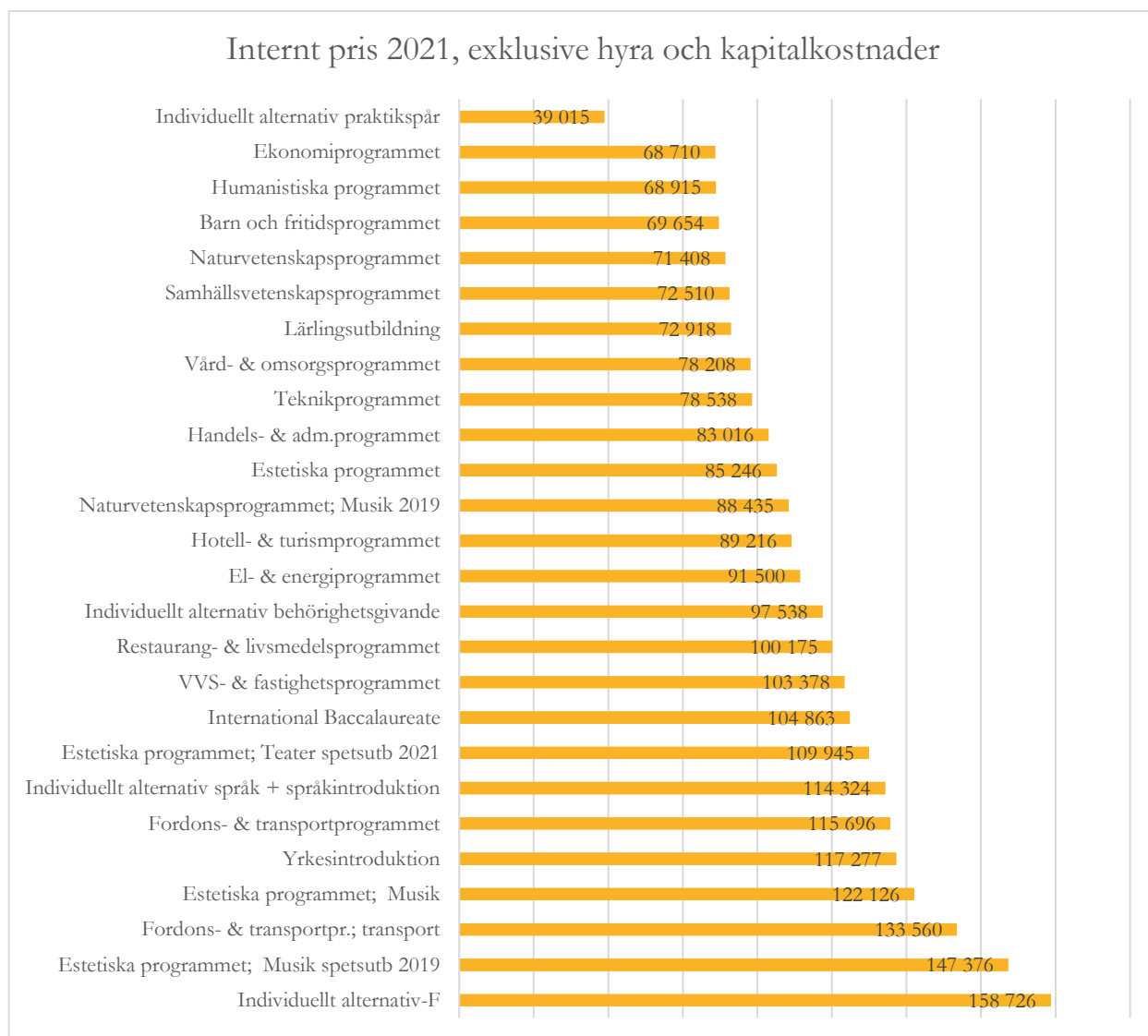
Program	Riksprislista exkl 6% moms	Malmö	Relation till riksprislista	Helsingborg	Relation till riksprislista	Ystad	Relation till riksprislista	Lund	Relation till riksprislista	Kristianstad	Relation till riksprislista
Estetiska programmet inriktningen musik	139 245	167 463	20%	137 305	-1%	196 500	41%	148 573	7%	137 400	-1%
VVS- och fastighetsprogrammet	126 509	149 934	19%	127 939	1%	-	-	154 766	22%	109 286	-14%
Restaurang- och livsmedelsprogrammet	138 302	166 623	20%	150 200	9%	201 400	46%	139 659	1%	104 750	-24%
El- och energiprogrammet	118 585	139 179	17%	129 682	9%	138 800	17%	152 395	29%	114 347	-4%
Estetiska programmet exklusive inriktningen musik	109 906	167 463	52%	137 305	25%	196 500	79%	148 573	35%	137 400	25%
Samhällsvetenskapsprogrammet	83 868	99 837	19%	85 910	2%	100 600	20%	94 561	13%	73 913	-12%
Naturvetenskapsprogrammet	89 811	102 318	14%	95 819	7%	103 000	15%	97 507	9%	82 407	-8%
Humanistiska programmet	86 509	105 740	22%	90 206	4%	-	-	97 903	13%	-	-
Ekonomiprogrammet	82 358	102 369	24%	85 910	4%	95 900	16%	92 825	13%	72 637	-12%

Internprissättning

I nedanstående diagram redovisas den interna prissättningen i budget 2021 till de kommunala skolorna exklusive hyra och kapitalkostnader.

Yrkesprogrammen har ofta en högre kostnad för till exempel förbrukningsinventarier och förbrukningsmaterial och behöver genomföra den praktiska undervisningen i mindre grupper.

Diagram 2. Internt pris, exklusive hyra och kapitalkostnader, Nämndsbudget 2021

Indikatorer utifrån mål om större likvärdighet

För att ta fram en modell där man kan mäta resursfördelningens effekt på verksamhetsmålen måste en koppling göras till det systematiska kvalitetsarbetet som nämnden gör löpande under läsåret.

Enligt Skolverket kan man använda indikatorer för att mäta likvärdighet i skola som bidrar till att synliggöra brister och behov i utbildningssystemet. Den information som framkommer kan ge stöd för hur nämnden kan arbeta för ökad likvärdighet på alla nivåer. Likvärdighet är en komplex företeelse och det

är viktigt att fånga in olika aspekter, för att ge relevant och nödvändig information. Då kan likvärdighetsindikatorer bidra till att säkerställa skolans kompensatoriska uppdrag.

För att koppla resursfördelning till indikatorer om likvärdighet krävs att man kopplar resursfördelning till det systematiska kvalitetsarbetet.

Kvalitetsrapporten kopplat till resursfördelning

För att hitta indikatorer om likvärdighet kan man dra slutsatser utifrån följande delar från huvudmannens kvalitetsrapport 2021 (GYVF-2021-1618).

Kvalitetsrapporten avser läsåret 2020/2021 medan resursfördelningsmodellen 2021 förändrats till nämndsbudget kalenderåret 2021. Under 2021 har mer medel tilldelats skolenheterna på grund av statsbidraget ”skolmiljarden” och året har präglats av utmaningar på grund av coronaviruspandemin. Det systematiska kvalitetsarbetet är till största delen baserat på skolenhet medan resursfördelningsmodellen är baserad per program. Trots detta är bedömningen att en korrelation mellan dessa analyser ska genomföras för ökad likvärdighet.

I huvudmannens kvalitetsrapport 2021 (GYVF-2021-1618), kapitel 3 redovisas gymnasieverksamhetens måluppfyllelse. Andel examen per programtyp är större i högskoleförberedande program i förhållande till yrkesprogram.

Diagram 9 – Andel examen per högskoleförberedande program läsåret 20/21

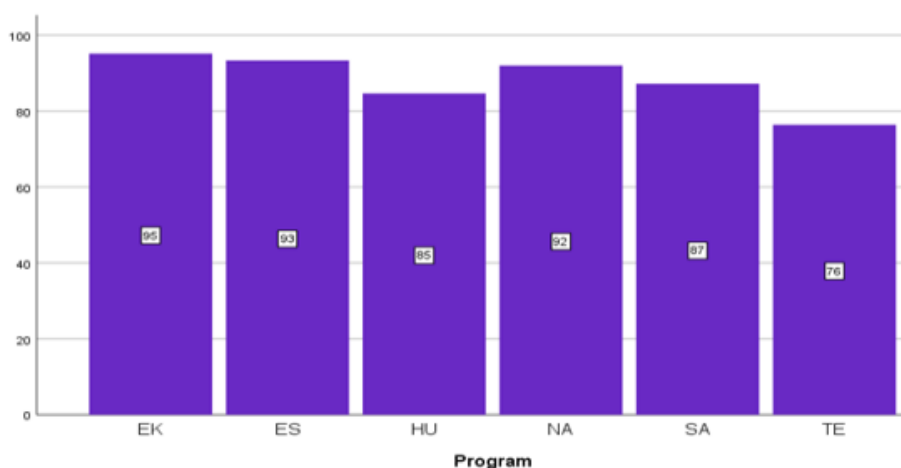
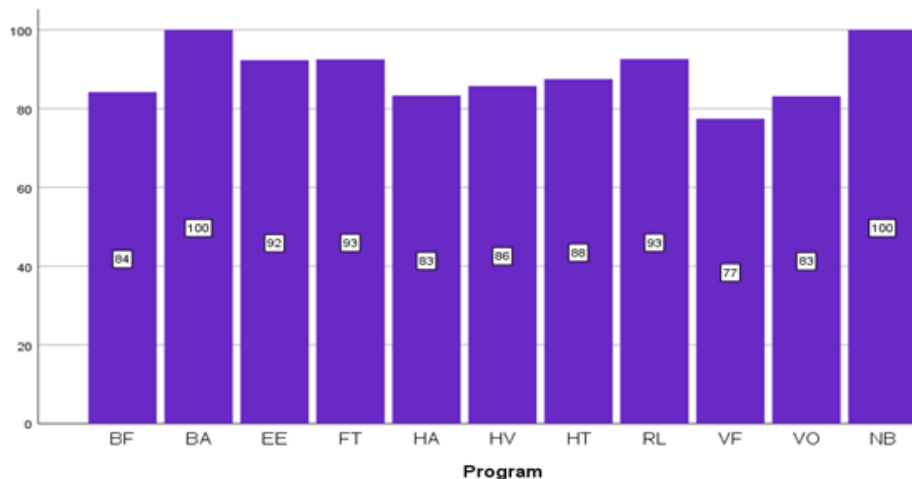

Diagram 10 – Andel examen per yrkesprogram läsåret 20/21

När det gäller introduktionsprogrammen visar tabellen nedan hur stor andel som uppnådde behörighet till något nationellt program respektive läsåret. Den tar inte hänsyn till hur många år man läst på IM.

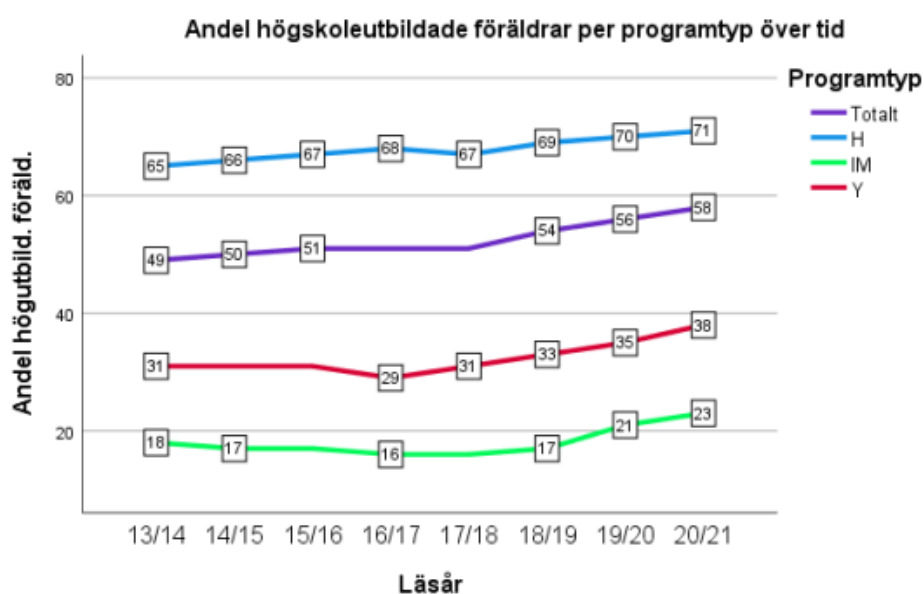
Tabell 11 - Behörighet till nationellt program per introduktionsprogram

Andel behöriga	17/18	18/19	19/20	20/21	Antal elever 20/21
IMA	17 %	28 %	27 %	29 %	385
IMP	56 %	22 %	-	-	-
IMR*	31 %	20 %	-	-	-
IMS	9 %	9 %	13 %	13 %	404
IMV	-	-	49 %	34 %	98
IMY	37 %	25 %	32 %	24 %	99
Totalt	17 %	16 %	23 %	22 %	986

De senaste två läsåren har en större andel nått behörighet (23 respektive 22 %) än de tidigare läsåren. IMV har högst andel sedan det startade, men med stor variation mellan läsåren. IMY går upp och ned mellan olika läsåren, och det går inte att se någon tydlig trend. Andelen understiger dock aldrig 24 %. Samtidigt bör det nämnas att målet med IMY inte behöver vara behörighet till nationellt program, utan kan syfta till att komma ut i arbetslivet. IMA har legat stabilt de senaste tre läsåren på andelar strax under 30 %, medan IMS är det programmet med lägst andelar över tid, vilket är rimligt givet elevgruppen. Ingen redovisning av behörigheter görs på skolnivå, då program flyttats runt över tid, samtidigt som det finns en stor osäkerhet i statistiken och denna behöver tolkas med försiktighet. Det finns heller inte möjlighet att i nuläget följa programflöden, dvs hur många går från till exempel IMS till IMY.

I huvudmannens kvalitetsrapport 2021 (GYVF-2021-1618), kapitel 2 redovisas gymnasieskolans elevstatistik. Diagram 3 visar andelen med högskoleutbildade föräldrar över tid. Differensen mellan programtyperna varierar över tid, och det går inte att se några tydliga mönster över tid. Skillnaden mellan H och Y varierar mellan 33 procentenheter som lägst och 39 som högst. Motsvarande mellan Y och IM varierar mellan 13 respektive 16 procentenheter. Samtidigt som en högre andel totalt sett har föräldrar med högskoleutbildning, kvarstår alltså i huvudsak de relativa skillnaderna mellan programtyperna.

Diagram 3 – Andel högskoleutbildade föräldrar per programtyp

Förslag till förändring inför nämndsbudget 2022

Den befintliga modellen för intern resursfördelning ersätter skolorna med ett pris för nationellt program och ett pris per introduktionsprogram. De nationella programmens ersättningsmodell följer uppdelningen i riksprislistan, det vill säga ingen uppdelning på inriktningar förutom inriktning för estetisk musik och fordon transport.

Programpris nationella program

För att uppnå en ökad likvärdighet i resursfördelningsmodellen föreslås förändringar inför nämndsbudget 2022.

Förslaget innebär följande ändringar inom den **interna** resursfördelningsmodellen (*pris exklusive hyra och kapitalkostnader*):

- Samtliga program höjs med indexhöjning av kommunbidraget, 2,4%.

Undantag från denna princip är följande:

- Fordons- och transportprogrammet med inriktning transport höjs med ytterligare 11%. Detta innebär, förutom indexhöjning, en ökning med 15 000 kr/elev och år för 2022. Motiveringen till prishöjningen är att komma närmare relationen som resterande av gymnasieprogrammen har till Riksprislistan (*2021 ligger programmet 7,7% under priset i riksprislistan*).
- El- och energiprogrammet höjs med ytterligare 5,5%. Detta innebär, förutom indexhöjning, en ökning med 5 000 kr/elev och år för 2022. Motiveringen till prishöjningen är att en stor del av prissättningen i relation till andra kommuner består av höga lokalkostnader per elev vilket gör att resursutrymmet för undervisning är lågt.
- Samhällsvetenskapliga programmet höjs med 1% i index. Detta innebär en ökning med 725 kr/elev och år för 2022. Motiveringen till detta är att ha en mindre avvikelse från Riksprislistan (*2021 ligger programmet 19% under priset i riksprislistan*).
- Estetiska programmet exklusive inriktning musik höjs med 1% i index. Detta innebär en ökning med 852 kr/elev och år för 2022. Motiveringen till detta är att komma närmare Riksprislistan (*2021 ligger programmet 20,3% över*).

Programpris introduktionsprogram

- Individuellt alternativ behörighetsgivande (IMA) höjs med ytterligare 25,6 %. Detta innebär, förutom indexhöjning, en ökning med 25 000 kr/elev och år för 2022. Motiveringen till detta är att uppnå en större likvärdighet för de elever som har störst behov.